

Podľa povestí by wyverny mali byť agresívnejšie než draky a napádať nielen dobytkom, ale aj ľudí.

Červy

V severoeurópskej mytológii sa drak zvyčajne označuje slovom *worm*, čo znamená *had* alebo *plaz*. V starej angličtine sa stretne s označením *wyrm*. Stredoveké legendy opisujú červy ako obrovské plazy, ktoré nemajú krídla ani končatiny, zato majú dračie hlavy. Jedným z najznámejších príbehov o týchto tvoroch je legenda o wearskom červovi. Rozpráva príbeh o mladom Johnovi Lambtonovi, ktorý pri rybárčení chytil v miestnej rieke malého červíka a potom ho zahodil do neďalekej studne. Tvor však rokmi vyrástol do obrích rozmerov a začal napádať dedičanov aj dobytok. John Lambton sa rozhodol proti nemu bojovať, a tak uzavrel zmluvu s istou bosorkou, ktorá mu prepožičala moc, vďaka ktorej červa zabil. Žiaľ, mladý muž nedokázal splniť to, k čomu sa v zmluve zaviazal, preto čarodějka na jeho rodinu uvalila kliatbu.

John Lambton zápasí s červom neďaleko rieky Wear. Voda odniesla kusy tvorového tela skôr, ako sa mohli opäť spojiť dokopy.

Wyverny a hadojaštery

Hoci pri legendárnej wyverne nájdeme podobnosti s európskou predstavou o drakovi, líši sa od neho tým, že má iba jeden pár nôh. Namiesto horných končatín jej vyrastajú veľké krídla, ktoré na koncoch občas mávajú orlie pazúry. Nie je isté, či wyverny chrlia oheň ako draky, no chvosty majú zakončené smrtiacimi hrotmi podobnými šípom, ktorými zabíjajú svoju korisť.

V stredovekej Európe sa wyverny spájali s vojnou, morom a so zhubnými chorobami. Dnes ich obrazy môžeme vidieť na heraldických znakoch na zbraniach, na rodových erboch či vlajkách. Väčšinou symbolizujú silu a odolnosť.

Wyverny sú blízke príbuzné s hadojaštermi, ktoré nájdeme v škandinávskej a germánskej mytológii. Bývajú opisované ako obrovské dvojnohé jedovaté hady. Tieto veľké a hrôzu naháňajúce stvorenia sa údajne živili dobytkom a vládlo všeobecné presvedčenie, že chodievali

na cintoríny, aby tam hodovali na telách zosnulých.

Zilant, druh wyverny, je dodnes oficiálnym symbolom ruskej Kazane.

Viachlavé hady

Jedna zo starovekých gréckych legiend rozpráva príbeh o tom, ako Herakles dostal za úlohu zabiť lernskú Hydru, obrieho hada s deviatimi hlavami a takým jedovatým dychom, že by zabil človeka. Keď Herakles dorazil k močiaru neďaleko Lery, kde táto obluda žila, zaútočil na ňu a pokúsil sa ju zabiť. No zakaždým, keď sťal jednu hlavu, vyrástli jej dve nové. Preto si zavolať na pomoc svojho synovca Iolaa. Keď Herakles odsekol Hydru hlavu,

Iolaos horiacim konárom ranu šikovne vypálil, až Hydru konečne premošli.

Jednou z ďalších Heraklových úloh bolo zabiť stohlavého hada Ladóna, ktorý strážil záhradu Hesperidiiek, aby odtiaľ mohol vziať jablká nesmrteľnosti.

Záhrada Hesperidiiek od maliara Frederica Leightona

Obrie hady

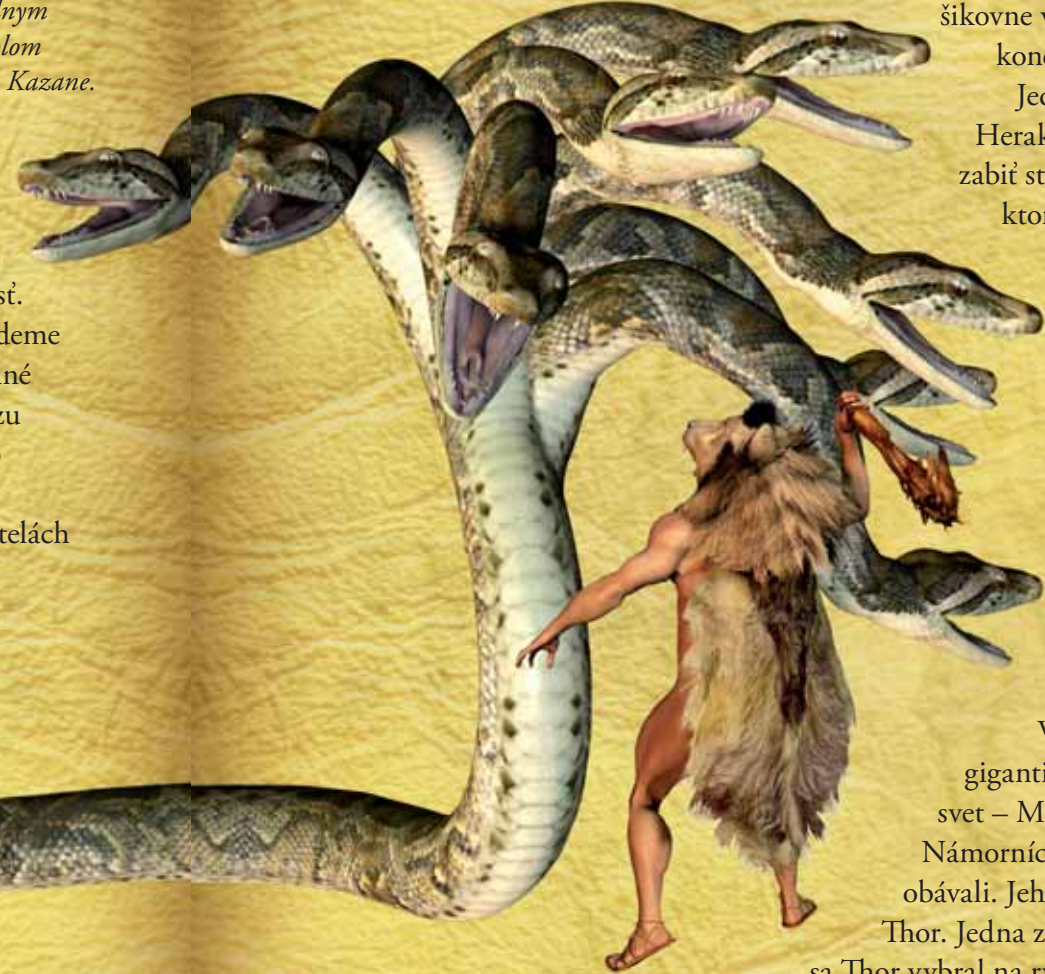
Mýty mnohých kultúr rozprávajú o obrovských hadoch, ktoré bojovali s bohmi. Ich zápomenia často predstavovali večný zápas dobra a zla, ako sa môžeme dozvedieť aj zo starovekého egyptského mýtu o Apopovi. Bol to obrovský had stelesňujúci temnotu a chaos, čiže úhlavný nepriateľ poriadku a svetla. Boh slnka Re sa s ním musel v podsvetí každú noc biť, aby sa ráno mohol opäť víťazne vrátiť na oblohu.

V nórskej mytológii sa stretávame s Jormungandom, takým gigantickým hadom, že na dne oceánu dokázal obopnúť celý ľudský svet – Midgard – bez toho, žeby musel z papule pustiť svoj chvost. Námorníci, ktorí sa plavili v hlbokých vodách, kde žil, sa ho veľmi obávali. Jeho najväčším nepriateľom bol boh hromu

Thor. Jedna z legiend rozpráva, ako sa Thor vybral na ryby s obrom Hymirom.

Hymir ho vystríhal, že sa plavia veľmi ďaleko na more a je to nebezpečné, no Thor na jeho slová nedal a začal loviť. Ako návnadu použil byvoliu hlavu, na ktorú sa Jormungand hneď vrhol. Po dlhom boji Thor konečne hada vytiahol na hladinu a chystal sa ho zabiť, lenže vydesený Hymir prerezal lano na udici a Jormungand unikol. S Thorom sa však opäť stretol počas Ragnaröku, poslednej bitky bohov. Vtedy Thor hada zabil, no vzápätí skončil aj on, otrávený jedom, ktorý naňho Jormungand vychrlil.

Malba znázorňujúca Thora bojujúceho s Jormungandom od Henryho Fuseliho

Heraklov zápas s lernskou Hydrou

Kresba Quetzalcoatla požierajúceho muža z Kódexu Telleriano-remensis

Operený had

Jednou z kľúčových postáv aztéckej mytológie, náboženstva aj umenia bol celé tisícročia operený had Quetzalcoatl. Často je zobrazovaný s ozdobnou čelenkou z peria kvesala. Bol bohom vetra, patrónom kňazov a tiež sa verilo, že stvoril svet.

Staroveká egyptská malba znázorňujúca boha, ktorý zaháňa Apopa